

De tekenaars

De jonge meemakers die de tekeningen hebben gemaakt (leeftijd rondom het moment van tekenen)

Anoek (11 jaar, groep 8), Blossom (11 jaar, thuisonderwijs), Eldrid (12 jaar, groep 8), Estelle (12 jaar, groep 8), Fenna (9 jaar, groep 6), Ian (11 jaar, op dit moment geen onderwijs), Maika (10 jaar, groep 7), Merel (9 jaar, groep 6), Nynke (10 jaar, groep 6), Sophia (11 jaar, groep 7), Vincent (10 jaar, groep 6), Wes (8 jaar, groep 5), Yasmine (12 jaar, groep 8)

Anoek

De schrijvers

De jonge meemakers die de teksten hebben geschreven (leeftijd rondom het moment van schrijven)

Ana (11 jaar, groep 7), Avalon (11 jaar, groep 8), Babette (10 jaar, groep 7), Blossom (11 jaar, thuisonderwijs), Brenda (11 jaar, groep 7), Eldrid (12 jaar, groep 8), Esmée (10 jaar, groep 7), Estelle (12 jaar, groep 8), Fabian (10 jaar, groep 6), Fabiënne (9 jaar, groep 6), Femke (11 jaar, groep 8), Fenna (9 jaar, groep 6), Fleur (12 jaar, groep 8), Gabi (12 jaar, groep 8), Gijs (9 jaar, groep 6), Hendrika (12 jaar, thuisonderwijs), Jan (12 jaar, groep 8), Jannetje (10 jaar, thuisonderwijs), Jasper (11 jaar, groep 8), Jilles (10 jaar, groep 6), Jorian (11 jaar, groep 8), Kas (12 jaar, groep 8), Kayleigh (12 jaar, groep 8), Lieke (9 jaar, groep 5), Leonie (11 jaar, groep 8), Livia (10 jaar, groep 6), Liza (11 jaar, groep 7), Loes (10 jaar, groep 7), Luna (11 jaar, groep 8), Maika (10 jaar, groep 7), Marijke (10 jaar, groep 7), Marit (9 jaar, groep 6), Maud (10 jaar, groep 6), Maura (10 jaar, groep 6), Merel (9 jaar, groep 6), Mila (11 jaar, groep 7), Milan (10 jaar, groep 7), Nynke (10 jaar, groep 6), Ole (10 jaar, democratisch onderwijs), Pascal (11 jaar, groep 8), Ravi (10 jaar, groep 7), Rebecca (12 jaar, groep 8), Reinout (11 jaar, groep 8), Roel (12 jaar, thuisonderwijs), Rosa (11 jaar, groep 8), Sacha (9 jaar, groep 6), Shamati (12 jaar, thuisonderwijs), Shannon (10 jaar, groep 6), Simon (10 jaar, groep 7), Sophia (11 jaar, groep 7), Stella (11 jaar, groep 8), Suzanne (12 jaar, thuisonderwijs), Tamara (12 jaar, groep 8), Tim (12 jaar, groep 8), Yannick (12 jaar, groep 8), Yasmine (12 jaar, groep 8).

Naomi van As

*wereld- en olympisch kampioene
hockey en presentatrice van het
tv-programma Zappsport*

Vajèn van den Bosch

*actrice, zangeres, musicalster en
natuurlijk bekend van Spangas*

Ron Boszhard

*presentator van de tv-programma's
Zappsport en Bommetje XL*

Wendy van Dijk

*presentatrice tv-programma
The Voice Kids en actrice*

Martin Garrix

de beste DJ van de wereld

Maurits Groen

*de duurzaamste man
van Nederland*

Maurice Lede

*presentator van het tv-programma
Het Klokhuis*

Luuk de Jong

*profvoetballer bij
PSV Eindhoven*

Margrite Kalverboer

de nationale Kinderombudsvrouw

Aliyah Kolf

winnares van Holland's got Talent

Paul de Leeuw

*cabaretier, schrijver en presentator
tv-programma Pauls Puber
Kookshow*

Paul van Loon

*schrijver van de boekenseries
De Griezelbus, Foeksia de miniheks
en Dolfje Weerwolfje*

Tosca Menten

*schrijfster van de boekenreeks
Dummie de Mummie en
nog veel meer*

Mirjam Oldenhave

*schrijfster van heel veel
boeken, waaronder de verfilmde
boekenserie Mees Kees*

Henk Pieterse

*voormalig topbasketballer en
bedenker van de 'Pest mij maar tour'*

Joke Reijnders

*schrijfster van heel veel
kinderboeken, waaronder Het
geheim van het spookdorp*

Rachel Rosier

*presentatrice tv-programma's
Checkpoint en Topdoks*

Dafne Schippers

*één van de snelste vrouwen ter
wereld en wereldkampioene
200 meter sprint*

Jill Schirnhof

*schrijfster, ontwerpster en
presentatrice van het
tv-programma Jill*

Janneke Schotveld

*schrijfster van de bekende
boekenserie Superjuffie*

Jan Paul Schutten

*kinderboekenambassadeur 2016,
tweemaal winnaar van
De Gouden Griffel*

Typhoon

*rapper, zanger en
woordkunstenaar*

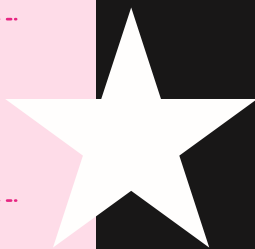
Anne-Mar Zwart

*programmamaakster en
presentatrice van tv-programma's
Hip voor Nop en Anti Pest Club*

De bekende Nederlanders

**Ook alle bekende
Nederlanders zijn leerling op
de basisschool geweest. Hoe
zij die tijd hebben beleefd
en wat ze wel of niet leuk
vonden, vertellen zij in hun
antwoorden op vragen die
de jonge meemakers van dit
boek hen hebben gesteld.
Hun persoonlijke ervaringen:
recht uit het hart, eerlijk en
boeiend!**

Inhoud

	De tekenaars	2
	De schrijvers	3
	De bekende Nederlanders	4
	Inleiding	8
A	Alfabet	10
B	Buitenspelen	18
C	Computer	26
D	Dyslexie	34
E	Engels	44
F	Feest	52
G	Gym	60
H	Huiswerk	68
I	Irritant	76
J	Juf & meester	84
K	Kamp	92
L	Loltrappen	100
M	Middelbaar	110
N	Natuur	120
O	Overblijven	128
P	Pesten	136
Q	Quiz	144
R	Rekenen	150
S	Spreekbeurt	158
T	Toets	168
U	Uitje	176
V	Vrienden	184
W	Wereldoriëntatie	192
X	Thuisonderwijs	200
Y	Creatieve vakken	208
Z	Zorgen	216
	Het goede doel	223
	Het team van Het KLEINTJE Schoolalfabet	225
	Partners	231

Inleiding

Het was zomaar een vraag van één van de drie inspirerende dochters in Huize Van der Lee:

Papa, mag ik ook meeschrijven aan een Alfabetboek?

Het antwoord van Richard, medeoprichter van De Alfabetboeken, was natuurlijk 'Ja'. Daarna was het een kwestie van bedenken waar dit nieuwe alfabetboek over zou gaan, wat ook niet zo heel moeilijk was. Met drie dochters heb je als vader nou eenmaal vaak te maken met school en alles daarom heen. Daarnaast schrijft Richard nog wel eens over onderwijs en heeft hij niet zo lang geleden een zakelijke opdracht op dit gebied afgerond. Kortom, onderwijs en school als onderwerp was snel bedacht en de titel volgde spoedig daarna.

Het KLEINTJE Schoolalfabet

Een mooi avontuur en de uitwerking van een droom was gestart. Een avontuur waarin wij 60 leerlingen van 9 tot 13 jaar de ruimte hebben gegeven om te schrijven en tekenen over de belevenissen die zij dagelijks meemaken op school. Ruimte om ook om hun zorgen te delen, maar eveneens om hun originele ideeën te delen wanneer het gaat over verbeteringen in het onderwijs. De leerlingen zijn immers de 'echte' ervaringsdeskundigen, wanneer het gaat over school en zij hebben daarnaast vaak een verfrissende kijk en onconventionele oplossingen voor allerlei uitdagingen.

En uiteraard hebben wij dit die alles niet alleen gedaan, want onze co-creaties in de reeks Alfabetboeken geven wij altijd vorm met meerdere enthousiaste mensen en organisaties. Voor deze titel mochten wij leerkracht en edublogger Diana Beijer en creatief denker Milou van Rijn verwelkomen in het projectteam en daarnaast is er een nauwe samenwerking met de partners

die in het boek worden genoemd. Zonder hun (financiële) inspanningen was het niet mogelijk geweest Het KLEINTJE Schoolalfabet te realiseren.

Kortom, een groot **Dank jullie wel** is meer dan op z'n plaats. En natuurlijk geldt dit dankwoord ook voor de inzet van de bekende Nederlanders, die hun medewerking hebben verleend door vragen van de jonge meemakers in het boek te beantwoorden; juf Stefanie, juf Anouk en Jon Meijer, die diverse jonge meemakers enthousiast hebben gemaakt om een bijdrage te leveren aan Het KLEINTJE Schoolalfabet; Willemien Haagsma, die de creatieve opmaak van dit boek heeft verzorgd; de mensen van diverse bibliotheken, die betrokken zijn bij de organisaties van lokale events rondom het boek; de ouders van de jonge meemakers en natuurlijk niet te vergeten de jonge meemakers zelf, die inspirerende, leuke, gevoelige en vooral geweldige bijdragen hebben geschreven en getekend om Het KLEINTJE Schoolalfabet te maken tot wat het nu is. Wij zijn trots dat wij aan dit alles onze bijdrage hebben mogen leveren en hebben dit met heel veel plezier gedaan.

Nu genoeg geschreven door de volwassenen. Waar het om gaat zijn de kinderen, die de aanzet gaven tot dit boek, en het hebben geschreven en getekend. Het is een boek geworden zonder poespas, geschreven vanuit de puurheid en beleving van 60 kinderen over school en onderwijs, inclusief 'tiepvouten'. Een boek dat zal zorgen voor een lach en soms ook een traan.

Veel plezier gewenst met het lezen van dit geweldige boek.
Richard van der Lee, Diana Beijer, Pieter Taffijn en Milou van Rijn
Het team van Het KLEINTJE Schoolalfabet

Buitenspelen is erg leuk, want dan kun je met veel vriendinnen afspreken en spelletjes doen. Op het schoolplein bedenken we zelf ook vaak spelletjes. Zo hebben we 'Suikerklontje in de hete thee' bedacht. Dat is eigenlijk een soort tikkertje, maar dan met knuffelen. De hete thee is de 'tikker' en knuffelt een suikerklontje, op dat moment is het suikerklontje de hete thee en de hete thee een suikerklontje.

Nu gaat ons klimrek op het schoolplein weg, dat vind ik jammer. Hier heb ik er het volgende op bedacht. Kinderen moeten meestemmen over de dingen die weg moeten en moeten blijven. Je kunt van het stemmen ook iets leuks maken, bijvoorbeeld een quiz of een show. Mijn tweede idee is, als een andere school wel een leuk toestel heeft en zij vinden jullie toestel mooi en jullie die van hen dan kun je ook ruilen. Dat kost de school ook minder geld en zo hebben de kinderen weer een leuk ander toestel.

Ik speel vaak bij mijn opa en oma in de moestuin en dat is superleuk. Dan geef ik de planten water, plukken we samen tomaten of aardbeien en voeren we de vissen. Zo leer ik hoe een plant groeit, of iets wel of niet rijp is en wanneer ik het kan opeten. Kinderen moeten meer buitenlessen op school krijgen, want dan kom je meer te weten over de natuur. Voor de natuurles kunnen ze een moestuin maken. Je kunt dan een verdeling maken welke klas wanneer mag of de moestuin verdelen in opstellingen zodat elke groep een eigen stuk moestuin heeft.

Kinderen moeten
meer buitenlessen
op school krijgen.

Maud

Kas

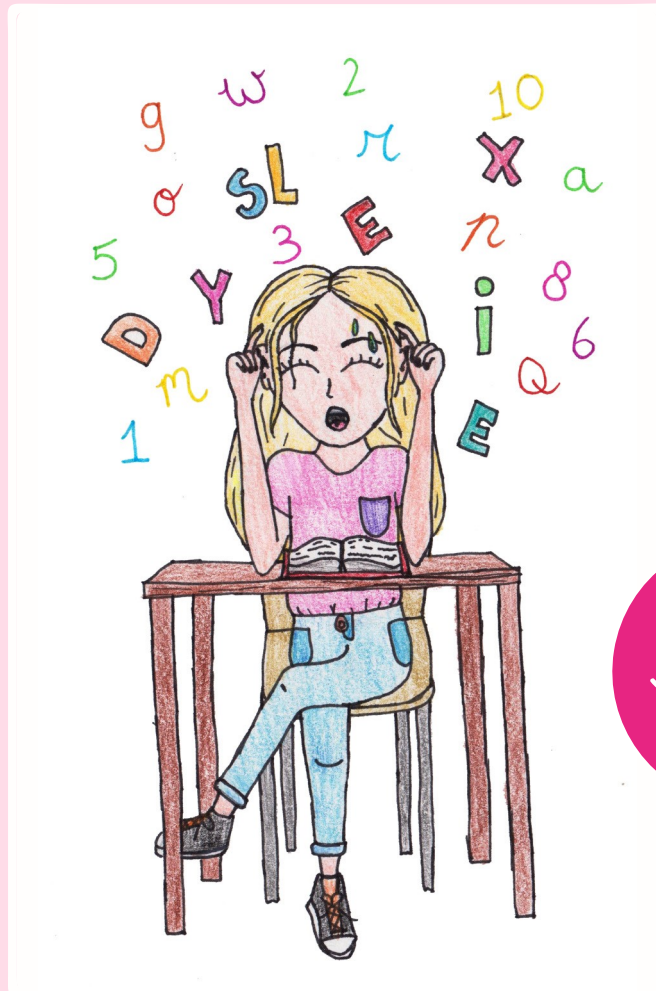
U doet heel veel voor dyslectische kinderen die naar de basisschool gaan: waarom doet u dit en bent u zelf ook dyslectisch?

De vraag van Kas (12 jaar) aan Paul van Loon, schrijver van de boekenseries *De Griezelbus*, *Foeksia de miniheks* en *Dolfje Weerwolfje*

Paul van Loon

Ik vind het heel belangrijk dat alle kinderen lezen! En ik wil graag dat ze al mijn boeken kunnen lezen, over Dolfje Weerwolfje, over De Griezelbus, over Foeksia de miniheks en nog veel meer. En ook alle mooie boeken van andere schrijvers. Ook dyslectische kinderen moeten dat kunnen en daarom probeer ik daar een beetje bij te helpen.

Zelf ben ik niet dyslectisch. Ik heb altijd al heel goed kunnen lezen en daardoor weet ik hoe fijn dat is. Van lezen word je gelukkig en slim en je krijgt er veel meer fantasie door. En je begrijpt andere mensen soms beter, doordat je boeken leest. En soms kan een boek je troosten, als je verdriet hebt. Daarom doe ik er mijn best voor dat iedereen kan lezen!

Yasmine

d d d d d d Dyslexie d d D d d d d d d d d d d d d d

Er was eens een meisje dat nooit zin had om haar huiswerk te maken, het boeide haar ook niks als ze moest nablijven. Alleen de juf belde haar ouders. Haar ouders beloofden de juf dat ze een hartig woordje met hun dochter zouden spreken, maar dat gebeurde niet.

Toen kreeg ze een toets. De antwoorden had ze kunnen weten, als ze haar huiswerk had gemaakt. Tja, dat was niet zo slim. Haar boeide het nog steeds niet, maar toen ze haar rapport kreeg was ze even bang. Ze verstopte het onder haar kussen.

"Lieverd, waar is je rapport?". "Euhm....weet ik niet mam", zei ze. De volgende dag na school zat haar moeder op de bank met haar rapport. Ze keek haar dochter een beetje boos aan. "Wat is dit lieverd?". "Euhm...had ik die onder mijn kussen laten liggen?". Oeps.

Tip: maak altijd je huiswerk, ook al is het super saai of moeilijk.

Tip: maak altijd je huiswerk, ook al is het super saai of moeilijk.

Sophia

Irritant is als het net begint te regenen op het moment dat je op de fiets naar school wilt vertrekken.

Irritant is ook noodweer op de eerste dag van de avondvierdaagse en dat deze dan wordt afgelast. Of als het juist te warm is of er te weinig hulpouders zijn om de sportdag door te laten gaan, ook bloedirritant.

Irritant is als de leraar steeds aan een kop koffie of glas thee zit te slurpen in de klas.

Irritant is als de leraar steeds aan een kop koffie of glas thee zit te slurpen in de klas, terwijl wij niet mogen drinken en dorstig moeten toekijken. Of nog erger wanneer hij in de pauze op het schoolplein een verse appelflap loopt op te peuzelen, terwijl wij in onze gebutste bruine appel moeten happen.

Irritant is als jongens denken stoer te moeten doen of als de meester niet begrijpt dat meisjes soms de slappe lach hebben.

Irritant is wanneer elke alinea met irritant begint ;-)

Gelukkig zijn de meeste dingen niet irritant.

Een meester wie denkt daar nu verder over na? Nu ik wel. Ik geef antwoord op vragen, misschien heb jij er ook wat aan voor jezelf en jouw meester.

Wat moet je als meester vooral niet doen?

Je het gevoel geven dat je het niet kan als je het niet snapt.
Of als iets niet fijn voelt voor jou, dat hij dat negeert.

Wat vind jij de meest belangrijke taak van een meester?

- Dat hij je een goede uitleg kan geven over reken, taal, spelling en alles wat je moet leren.
- Als je ergens mee zit, dat je dat dan kunt vertellen.

Waarom heeft een klas een meester nodig?

Zonder een meester zou er geen orde zijn, het is best lastig om het samen rustig te houden in de klas. Dit belangrijk dat meester je dat goed leert.

Zonder een
meester
zou er geen
orde zijn.

Moet meester nog verder leren?

Dat verschilt heel erg per meester, maar ik denk wel dat het goed is dat meesters een cursus gaan doen hoe ze met stress om moeten gaan. Er zijn steeds meer kinderen in de klas die problemen hebben en dat geeft soms wel veel gedoe en stress in de klas.

Het enige wat vervelend is voor de kinderen is dat sommige ouders er niet van kunnen genieten. Bij het inpakken zeggen ze: 'En niet vergeten iedere avond dat pukkelzalfje op je gezicht te smeren!' Het vervelende is dat ze dan ook nog eens, bij instappen, het nog eens

herhalen!!! En natuurlijk mag iedereen het weten!!!

Tijdens het kamp ben je nog niet van ze af. Ze bellen en als ze zich hebben aangemeld als vrijwilliger komen ze je tussendoor nog even platdrukken. En als je weer

Maika

k k k k k k k k k k k k k k k k

Ook vind ik het goed dat sommige scholen natuuruitjes naar bijvoorbeeld moestuintjes en schooltuintjes organiseren. Tijdens

Je leert ook veel van andere
soort natuurliefhebbers. Zo kan
een boswandeling met de
klas ook heel leerzaam zijn. In
het schoolkamp in het bos, heb
over de natuur.

Ik vind het belangrijk dat we vroeg leren hoe je goed met de natuur moet omgaan.

Yasmine

Pesten is een vervelende manier om bijvoorbeeld leugens en onzin te vertellen over iemand, om die persoon pijn te doen. Ikzelf vind het niks, maar vind JIJ het zo erg? Ik ga je wat dingen over pesten vertellen, zodat je je mening kan opbouwen.

Eerst is het goed om je bedenken dat er misschien iets is gebeurd in het verleden van een pester. Heeft iemand hem/haar lang geleden gepest? Hoe gaat hij/zij daar mee om? Denk er maar eens over na: veel pesters praten te

Veel pesters praten
te weinig over hun
problemen en krijgen
er daardoor alleen
maar meer!

weinig over hun problemen
en krijgen er daardoor alleen
maar meer!

Bedenk je daarna , hoe bang
ben jij voor pesten? Als JIJ
word gepest, praat er dan
over met volwassenen, zij
kunnen je helpen! Of pest je
zelf? Bedenk je dan, pesten is
niet cool, dus doe er wat aan!

Denk eraan: het maakt

natuurlijk uit wat je erover denkt, maar ook wat je
ertegen doet ! Dus als je het ziet gebeuren: zelfs
‘STOP!’ roepen kan al helpen!

En, denk je nu anders over pesten, of is je mening
juist versterkt?

Jorian

173

Het goede doel

Een deel van de opbrengst van dit boek wordt gedoneerd aan een goed doel. Een logische keuze was de Stichting Lezen & Schrijven die vindt dat heel Nederland moet kunnen lezen, schrijven, rekenen en om moet kunnen gaan met de computer. Dat is van groot belang, want bijna 14% van alle kinderen loopt het risico op latere leeftijd onder de noemer 'laaggeletterd' te vallen. Een kwart tot een derde van de leerlingen in groep 8 heeft problemen met leesvaardigheid.

De stichting maakt laaggeletterdheid onderwerp van gesprek bij publiek en politiek en ondersteunt in het hele land honderden gemeenten, instellingen, bedrijven, docenten en vrijwilligers bij het organiseren van scholing. Het resultaat: geluk, gezondheid en groei voor jaarlijks ruim 15.000 mensen.

Zie voor meer informatie: www.lezenenschrijven.nl